

ГОДИШЕН АБОНАМЕНТЪ
За България 80 лв.
За странство 160 лв.
За Америка 2 дол.
...
ОБЯВЛЕНИЯ:
2 лева кв. см.
...
Брой 2 лева

СЛЕДПРАЗДНИЧЕН ВЕСНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Ромънските тържества за Добруджа

Балансът на ромънското владичество: обири, затвори, грабежи, убийства и съчъ.

Големи тържества се правят във Ромъния по отпразнуването петдесет годишнината от заграбването на Добруджа. Участвува кралското семейство, регентството, правителството, народни представители, войската, църквата, академията, съдиятъ, учители, ученици и населението.

Всичко по заповедъ.

Ще се освети новата гимназия въ Кюстенджа и основата на един грамаден паметник за „освобождението“ на Добруджа.

Отпечатана е и една монография съ документи по историята на Добруджа, за нейното минало и неимовърни успехи съ колонизацията ѝ съ цинци. Всичко дефирира предъ кралското семейство.

Разбира се, че

се фалшифицира

история, география и етнография, за да се докаже предъ свѣта, че Добруджа е ромънска провинция. Историческите документи от 1878 г. — манифеста на ромънския парламентъ и сенатъ и изявленията на видни ромънски държавници отъ това време, съ което тѣ всички констатирваха, че Добруджа не е ромънска областъ, и че тѣ не искаятъ да я приематъ, защото не желаятъ да влизатъ въ конфликъ съ новосъздаденото българско княжество, сигурно че тия документи нѣма да намѣрятъ място въ монографията по петдесет годишнината отъ „освобождението“ на тая скажа ромънска областъ“.

Разбира се, че въ тая монография нѣма да се помене за закона за реорганизацията на Добруджа отъ 1884 година, съ който се ограби земята на добруджанското население.

Също тѣй сигурно нищо нѣма да се помене за

закриването на българския епископатъ въ Тулча, за затварянето въ онова време на 66 български училища, 60 български черкви, 8 читалища, които съществуваха до 1878 година.

Сигурно нищо нѣма се помене за разбойническото нахлуване през 1913 год. въ България и заграбването на Силистра, Добричъ, Тутраканъ, Балчикъ и Каварна.

Нищо нѣма да се помене за заграбването на 3 български межки и девически, пълни и непълни гимназии, на 15 межки и девически прогимназии, 221 основни училища 57 читалища и 112 черкви.

Нищо нѣма да се спомене тоже за прогонването на 68 прогимназиални учители и 38 учителки.

Нищо нѣма да се помене за изгонването на

402 основни учители и учителки и на 126 свещеника.

Сигурно нищо нѣма да се помене за заграбването на зданията, инвентара, пособията и имотите на 239 училища, 112 черкви и 57 читалища, възлизаша на около 609,169,950 лв.

Сигурно нищо нѣма да се помене за лишаването на

11,767 ученици и 9850

ученички или всичко 21,617 учащи отъ правото, да се учатъ на родния си майчин езикъ.

Положително нищо нѣма да се помене за измѣненията през 1914, 1920—1922 г. на закона за реорганизацията на Добруджа, и измѣненията въ ромънската конституция, за създаванието на други изключителни закони, за секвестрация на имотите на чуждите поданици, за ликвидацията на съдът за аграрна реформа и пр.

Сигурно

нищо нѣма се помене

за масовите арести през декември 1918 г. на около 400 души българи и турци въ Добричко по скроената агентъ-провокаторска афера съ „италиански офицеръ и кореспондентъ“ Графъ де Порция.

Сигурно нито дума нѣма да се каже за прогонените повече отъ 50,000 българи и 40,000 турци, отъ Добруджа въ България и Анадола.

Нищо нищо да се помене за Малко-Кайнарджанска афера през 1924 година, когато заловиха, арестоваха, биха, съдиха и убиха повече отъ 100 души начело съ стария надъ 90 год. свещеникъ.

Сигурно нищо нѣма да се помене за четиримата

живи погребани

българи въ с. Дели Юсуфларъ, Тутраканско.

Сигурно нищо нѣма да се помене за инсценираната съчъ на 9, 10 и 11 май 1926 г. отъ джандармерийския капитанъ Попсеко въ с. с. Кавурга Кючукъ Акъ Бунаръ и Шахинларъ на 25 души българи и за времето на изнесените отъ ромънците дани по тържествата за анексията на Добруджа

Сигурно нищо нѣма да се спомене за

объсненитѣ съ краката

на горе и въ такова положение горени през ноември 1927 година въ с. Кошина, Силистенско.

Сигурно нито дума нѣма да се каже за колонизацията на подивѣлите и озвѣрени цинци и каракачани, за настаняването имъ въ български и турски имоти, за обирите, грабежите, за побоищата надъ населението и за изнасилването на стотици и хиляди български момичета и жени, за денационализацията на Добруджа.

Сигурно

нищо нѣма да се спомене

за дегенерираната, декласирана и разбойническа администрация въ цѣла Добруджа начело съ известния българоядецъ Пучеръ и неговите съателити Хинческу, Перики, Папа Хаджи, Мих. Маджару, Мих. Джога, Георги Йука, Дим. Късес, Нико Папа Хаджи, Ал. Чоти и пр., които грабятъ училищните, черковни и общински имоти и гори, впрѣгатъ населението да ги работи и да имъ изкарва на пазаръ съ десетки милиони въгриени храни и дърва.

Сигурно нито дума нѣма да се помене

за ангариата

на която е подложено цѣлото добруджанско население за всевъзможни нужди и капризи на големи и малки властници и цинциарски човѣшки изчадия.

Да, убедени сме, че по всичко това нищо нѣма, да се помене на тия влашки тържества. На тѣкъ истината ще бѫде фалшифицирана и забулена, ще се застави населението да дефилира, което въ душата си ще проклина своите угнетители и организатори на днешните фалшиви тържества, ще се устроятъ донамни, гуляи, ще се произнесатъ речи и ще се хвърлятъ заблуждение предъ вънкашното общество и мнение.

Ония, обаче, които обичатъ истината и които искатъ да я разбератъ, ще тръбва въ баланса на изнесените отъ ромънците дани по тържествата за анексията на Добруджа

да поставятъ всички

горни факти, за да добиятъ действителна представа за големата „культурна“ роля на ромънците въ Добруджа въ 50 години и убедени сме, че тоя балансъ щедокаже, какво Добруджа, както преди 50 год., така и днесъ е чужда за Ромъния.

Сигурно нито дума нѣма да се помене за вартоломеевата

Старо-селска съчъ

на 4 юли 1926 год. на джандармерията, когато рѣзаха на парчета живи тѣла, вадиха очи и избиха 53 най-дѣвостобни млади българи.

Сигурно нито дума нѣма да се помене за

записване на аборна- ментитѣ се придружа- ва съ сумата

Редактира комитетъ

Адресъ „Св. Добруджа“ — София

Главенъ редакторъ

Д-ръ П. Вичевъ

Тел. 4575

Конфликта между големите

И Италия противъ англо- френското съглашение.

Англо-френското тайно съглашение на престава още да занимава големата европейска преса. Меродавниятъ френски в. „Le Temps“ се счита за задълженъ да отговоря на всѣка статия на големите вестници въ Англия, Съединените Шати и Италия.

Диверситетъ съ нотифицирането на постигнатото морско съглашение между двете страни съвършено неуспокоява свѣтовното общ. мнение. Въпреки всички опровержения, никой отъ сериозните политически среди на Европа не вѣрва. Самия фактъ около екстернирането на американския кореспондентъ отъ Франция, който изнесе тайното писмо на Брияна, иде да засили още повече вѣрата, че такова съглашение съществува.

Италиянското правителство разглеждайки въпроса е отговорило, че то не може въ никакъ случай да се съгласи съ едно каквото и да е ограничение въ строежа на морски единици. Споредъ Италия всѣки тръбва да се остави свободенъ да строи колкото си ще и каквото си ще параходи споредъ нуждите си. Отъ това се вижда, че докато спора между Лондонъ и Парижъ отъ една страна и Вашингтонъ отъ друга, се отнася до тонажа на новостоящите параходи, Италия пледира за пълната свобода. „Le Temps“ се мъчи да доказва че Италия има морски интереси само въ Средиземно море, а Франция и въ Атлантическия и Тихия океанъ, да бранела колониите си.

Тия спорове показватъ, че големите сили сѫ безчестни и помеждъ си, както спрямо малките подтиснати народи. Това показва още едно, че и въ своята алчностъ, тѣ се дебнатъ една-друга по материците за разширение на човѣшката робия.

Грамадните разходи

на О. Н.

Въ заседанието на 26. IV на О. Н. докладчика на бюджетната комисия, бълг. делегатъ Моловъ е докладвалъ бюджета за издръжката на О. Н. Индийския делегатъ контъ Литонъ е протестиранъ за последните увеличения на бюджета, а Норвежкия делегатъ Хамбръ заявилъ, че тѣй както следватъ увеличенията, въ десетъ години разходитъ ще се удвои.

Днешниятъ бюджетъ на О. Н. възлиза на 27,026,280 швейц. франка равно на около 750 милиона лв. Това е единъ грамаденъ и излишенъ бюджетъ издържанъ отъ народите, за да се подържа подтисничеството надъ тѣхъ.

Германските маневри

Участието на Съветски и унгарски офицери

Въ края на Септемврий, въ Силезия се извѣршиха маневри на германските войски, въ присъствието на председателя Маршалъ Хинденбургъ.

Френската преса отбелязва факта, ревниво наблъга, че правело впечатление присъствието на много унгарски и съветски офицери. Главнокомандуващиятъ унгарскиятъ войски генералъ Ианки и цѣлия му генералъ щабъ офицери, както и двама генерали отъ съветската армия, имената, на които не можаха да се откриятъ сѫ взели важно участие въ разискванията по случай маневрите.

Маневрите сѫ се развивали бързо до полската граница и се движили по предположение на действия по източните граници. На участието, особено на съветските офицери се отдава големо значение. Говори се, че единъ отъ тия руски генерали ще бѫде командуващиятъ съветските войски въ случаи на война съ Полша.

Лойдъ Джорджъ противъ Франция

Английскиятъ в-къ Evening Standard отъ 9. X помѣства статия отъ Лойдъ Джорджъ въ която се казва:

„Въ свойте по-следни статии писани за чуждата преса, Лойдъ Джорджъ жестоко напада „Форенъ Офис“ и главно Франция, по случай англо-френското морско съглашение. Въ действителностъ, той представлява Франция, като едно страхилице за нашето (английското б. р.) съществуване. Той казва, да се разрѣши на тая държава (разбира Франция б. р.), да построи толкова подводници, колкото обича, то значи да се доведе една опасностъ за Англия. Тръбва да се забѣлжи, че Франция и нейните съюзници Полша, Чехославия и Югославия могатъ да поставятъ на кракъ въ милиона души и въ нѣколко дена да ги въведатъ въ война.“

Лойдъ Джорджъ поставя нѣколко въпроса между които главниятъ сѫ тѣзи:

„Защо отстѫп

Мисията на Венизелосъ

Политиката на Лондонъ и Парижъ

Венизелосъ бездъно бъше се провалилъ следъ неуспеха на военна експедиция въ Мала Азия и Кримъ през 1920 г. И тогава той бъше изпълнител на английската империалистическа политика. Големи надежди се възлагаха на съхранената отъ участие въ общоевропейската война, гръцка войска.

Смътката обаче излезе крила. Мустака Кемаль разгроми малоазийската гръцка армия и я натика въ Средиземното море, а большевиките избиха цели две гръцки дивизии. Следъ военния разгромъ, настъпи и моралния. Венизелосъ фалира по всички линии на своята политика, като проводникъ на Лондонъ. Той се отегли въ отшелничество на островъ Критъ.

Заредиха се гражданските борби — сваляния и качвания на правителствата въ Атина.

Опитигъ на Лондонъ въ Римъ да го направи проводникъ на английските интереси въ Средиземното море и близкия изтокъ, раздразниха апетитите на Италия, и вместо инспирирана, Италия почна да играе ролята на инспираторъ въ известни събития и на първостепена сила именно въ ония морски и континентални области, отъ кждъто идеше и най-големия страхъ за английската политика.

Лондонъ за втори път вече се стреска. Враговете му разтекса. Отъ една страна Съветска Русия, която проникващ съ влиянието си въ източните колониялни народи и застрашаващ империалистическото господство на Англия, отъ друга — Американските капитали широко проникваха въ тихоокеанските и владения, отъ трета Италия, която Лондонъ бъше приютила въ пазата си, аспира открыто въ Сирия и бръговете на Червено море, отъ четвърта политически воени формации на Франция въ Европа, блокиране на силите Чехословакия, Юgosлавия, Романия и Полша — всичко това подчертава пълната изолираност на Англия и тя направи внезапен и силен завой.

Най-после, все повече демонстрираща зависимост и взаимност между Русия и Германия по-големите междуудържавни въпроси, откри една действителна опасност за съществуванието на английската империя. Лоидъ Джорджъ откри то право тая констатация.

Бързо скроеното сближение между Лондонъ и Парижъ, тъй скоро разкрито и демаскирано отъ американците и проявена на нервност въ Лондонъ, несъвестено за англичани, говорятъ за големата изолирана на Англия въ събитията отъ грамаденъ международенъ мащаб. Доказа се, че инициативата и доминиращото положение въ Европа принадлежи на Франция.

При надигащата се национално-освободителната война въ целя свѣтъ, притисна още повече Лондонъ къмъ Парижъ. Нѣма другъ на когото Англия да се облегне. Една ограбена, унизила и тормозена Германия не може да биде тамъ, кждъто е Англия. Една съвремена Русия е органически най-страшния врагъ на империалистическа Англия.

Една Италия дебне конфликти, за да ги използва максимално за смѣтка дори на Англия. Една Франция, която използва най-добре резултатите отъ войната, създаде свои крепости и ги уголеми по неесте-

ственъ начинъ, въ лицето на Юgosлавия, Полша, Чехословакия и Романия, и по силата на една железната необходимост за всички тѣхъ, ги сплоти около себе си, да пази новия редъ въ Европа съ силата на оръжието. Англия не може да прави друго освенъ да крета подиръ Франция, да следва нейния курсъ и въ името на една необходимост подхранвана отъ империализма и шовинизма да подържа военния и агресивенъ духъ въ европейските народи срещу духа на демократията, срещу правата и свободите на народите, борбата за които пъкъ се подхранва и подържа отъ съветска Русия.

Огът тукъ се очертава и онъ фронть, който се желае да се открие отъ Бѣло море до Балтийското съ рижководящъ центъръ въ Парижъ и Лондонъ и подцентрове въ Прага, Бѣлградъ, Букурещъ, Варшава, а може би Атина и София.

Съ смъртта на Пашича и настъпилата криза въ Юgosлавия, тя загуби много отъ своеото значение за Парижъ и Лондонъ. Фалиралиятъ отдавна Венизелосъ стана пакъ необходимъ за дооформяванието на този фронть. Пътуванието му въ Римъ, Парижъ, Лондонъ и Бѣлградъ имаше само това значение. Изявленията му, че ще посети и София, а може би и Ангора, съ проекти да сключи договоръ за приятелство, минавайки съ едно големи пре-небрежение надъ големите висящи и спорни въпроси, които стоятъ открыти, говори въ полза на тезата ни, да се поднови единъ новъ балкански блокъ, съ огледъ да се закръгли този фронтъ тъй потрѣбенъ на Парижъ и Лондонъ.

Отъ сега обаче трѣба да кажеме, че тя политика на повърхността отнасяне и пре-небрежение къмъ жизнените интереси на балканските народи съ полумърки и шарлатани не ще успѣе. Излишни съ и тия нови опити на хитрия критянинъ. Хитростта е отдавна изтъркана монета и добре позната на всички. Балканските народи не желаятъ всична, нито пъкъ повече ще пожелаятъ да ставатъ ордия на големите империалисти въ Лондонъ и Парижъ. Миръ и братство е необходимо за тѣхъ. Тъсно и непосредствено разбирателство между балканските народи въ името на Балканската Федерация, ще обезпечи спокойното и всестранно тѣхно развитие. Всички противни усилия ще се разбиятъ въ колективното и общо желание на народите.

3. Въ пресата, както и въ официално издадените училищни книги се стягватъ въ краката нашите национални чувства.

Унгарските паметници съ разрушени. Унгарските вестници се цензуриратъ или конфискуватъ; преследванията, обиските и ежедневните арести на стотици политически лица — это чехословашката свобода.

4. Чл. чл. 10—13 отъ договора склученъ въ Сенъ Жерменъ, осигурява пълната автономия на територията съ чехски легионери), така също и новата административна реформа нѣма освенъ една цель: затриване, морално и материално, на мѣстното население.

5. Въ пресата, както и въ официално издадените училищни книги се стягватъ въ краката нашите национални чувства.

6. Ето вече десетъ години отъ този договор, съдържащъ съдържанието на ратифицирани и населението, въ Рутения всѣкидневно напредно очакватъ автономията, въпрѣкъ тѣхните многобройни петиции отправени до О. Н. по този въпросъ.

Между това, нѣма да има миръ безъ справедливост, нито за насъ, нито за нашите съграждани, преди справедливостта да възържествува.

Значи следъ нѣмцитъ, следъ македонцитъ, следъ доброжанцитъ, следъ бесарабцитъ, следъ трансильванци, следъ хърватци и черногорци, следъ украинци, следъ елзасъ-лоренци, и пр. и пр. и унгарцитъ и рутенитъ въ Чехословакия, конституиратъ единъ и същъ режимъ на денационализация и асимилация подържанъ отъ О. Н.

Мемоаръ на унгарските малцинства въ Чехословакия до О. Н.

Комплота въ Трансильвания

250 души предъ съда въ Клуцъ

Ромънците съ последователни въ политиката за денационализацията на завладените чужди области. Тъ съ еднакви въ Добруджа и Бесарабия, въ Буковина и Ардялъ.

Недавна започна въ Клуцъ разглеждането на процеса срещу 250 унгарци, маже и женни обвинени въ большевизъмъ. Ахъ тоя большевизъ, колко добре допада на всички подтисници на народни права и свободи, за да оправдаятъ най-отвратителните свои дѣла и жестокости. Излиза, че болшевизъ е всъка борба на поборените националности срещу.

Да єтъ и петдесетъ маже и женни въ продължение на месеци съ арестовани бити, и подлагани на най-големи мъчения отъ извѣстната влашка „сигураница“. Тя всѣки денъ разкрива по единъ комплот на иредентисти. Въ Бесарабия, Трансильвания, Буковина, Добруджа — на всѣкажде тя вижда агенти на Москва.

Подсѫдимите въ Конгреса съ интелектуали, работници и селени. Важните между тѣхъ съ писатели. Единъ отъ тѣхъ който съ бившия м-р Вайда Войводъ е работилъ нѣкога и съ основали едно социологическо д-во, днесъ се обвинява, защото е четири книги издадени отъ Маликъ Верлагъ, и споредъ военния прокуроръ това било достатъчно, за да се подържа обвинението срещу него и да бъде осъденъ.

Единъ другъ отъ подсѫдимите, работника Мюлеръ защото членъ Роте Фане, — това било достатъчно, че подържалъ връзки съ большевиките и следователно бъль иредентистъ, за да бъде осъденъ.

Западната преса мѣлчи по страданията на поборените. Тя е бездуши и безсърдечна къмъ оплакванията на изненадените жени, на битите, ограбените и измъчени роби. Нѣщо по въче тия хора биватъ осъждани и гиятъ изъ затворите.

А сигураницата, които подържа около 30000 агенти и 30000 жандарми има сама една единствена целъ: да крои и разкрива, атентати и комплости въ заробените земи, да арестова, бие, мажи, ограбва и убива поборените, да ги заставя да бѣгатъ задъ граница, да денонощници изненадатъ земи, а О. Н. и западната империалисти овълчени и окървавени съ кръвта на милиони човѣшки сѫщества потриватъ ръцъ и насырдчаватъ изтреблението на народите.

А г. Бриянъ квалифицира искачията за справедливост и човѣщина на всички тия националности, гарантирани ужъ съ „мирните“ договори, като конспиративни акции срещу установените правителства и редъ отъ О. Н.

Не молби и петиции, не сълзи и излияния драги унгарци и рутени е потрѣбно, а организиране на всички подтиснати народи въ борба съ цѣлъя този режимъ освѣтъ отъ мирните договори и О. Н., за да ги съборимъ и изкоренимъ изъ дълъно. Всичко друго съ палиации. Само тъй ще можеме да разчитаме на успѣхъ въ справедливост, права и човѣщина.

Четете „Свободни Добруджи“

ОКОЛО ТАЙНОТО

Англо-френско съглашение

По поводъ тайното военно съглашение между Англия и Франция, което и ние публикуваме въ миналия брой, заинтересованите страни излизатъ съ опровергания и обявяватъ тая новина, като напълно фалшива.

Съветските вестници „Известия“ и „Красная звезда“ настояватъ на вѣрността на своята информация.

Английскиятъ в. „Дайли телеграфъ“ вземайки поводъ отъ опроверганието на английското правителство пише:

„Форейнъ Офисъ“ съ едно комюнике опроверга разкритията на дипломатическия редакторъ на „Дайли Телеграфъ“, който взема на своя отговорност претенциозните разкрития на „Трибуна“ върху едно разширение на съглашението между Англия и Франция, засъгайки числеността и разположението на тѣхните сили не само морски, но и въздушни. „Трибуна“ и „Дайли Телеграфъ“ претендиратъ, че въз основа на едно споразумение за англо-френското въздушоплаване, Франция може да концентрира своите въздушни сили не само италианската граница.

„Форейнъ Офисъ“ отговаря, че не съществува никакво съглашение, нито разбирателство по никой случай съ Франция за съглашъ въздушоплавателни въпроси, които да не бѫдатъ публикувани и че всички противни слухове съ фалшиви.

„Дипломатическиятъ редакторъ на „Дайли Телеграфъ“ се мажи, между това, днесъ да подържа, въпрѣки тия категорични опровергания, че съмнения въ известни страни върху едно съглашение за по-тѣсна англо-френска отбрана, продолжава да съществуватъ и напомня, че споредъ единъ чуждъ дипломатъ, никакви следи не съ останали отъ англо-френските разговори отъ 1906 г. съ огледъ на едно възможно сътрудничество на двете държави, ако Белгия бѫде нападната.

„Дайли Хералдъ“ работнически органъ, хвърля съмнение върху публикуваното опровержение на Британския м-р на външните работи.

Правителствиятъ органъ — „Маргинъ Постъ“ опроверга всички тия слухове, отдава ги на тенденциозната предизборна борба въ Англия.

„Таймсъ“ пише, че мотивите на морското разбирателство съ превъзходни, обаче тактиката била лоша. Ала Съединените Шати пише, „Таймсъ“ не възприеха едно морско разбирателство и ако не съ направени контра предложения, комисията трѣбва да иска обяснения отъ Вашингтонъ.

Кореспондентът отъ Лондонъ на „Ню Йоркъ Таймсъ“ съобщава, че американското правителство трѣбва, да си даде съмнение, какво не ще може да убеди свѣта, че Америка има нужда отъ отбрана и то отъ една флота тъй силна като английската. Трѣбватъ едни други Хугесъ и Балфуръ отколкото нови адмирали.

АВТОМОБИЛИ ТАНКОВЕ

„Le Matin“ съобщава:

За замѣстването на танковете, чиято конструкция е за branена, Германия понастоящемъ употребява открити автомобили, които по всичко приличатъ на танкове. Тѣзи автомобили, твърде силни съ въоръжени съ топове. Тѣ иматъ четири колелета свързани съ единъ кордонъ. Благодарение на това изобретение, тия автомобили могатъ да преодолятъ всѣкакви мѣчнотии.

Игръ съ малцинствата и обезоржението

Около работите на О. Н. по въпросите за малцинствата и по обезоржението, по-голямата част от германската преса ги намира отрицателни. „Форверц“ органъ на социалъ-демократите пише:

„Нищо не се получи за малцинствата, нищо за обезоржението. Англия, безъ всъко противоречие е най-голъмата пречка въ О. Н. Подъ дирекцията на Гжендънъ, неговата тактика на отлагания се манифестира повече отколкото при Чемберлена. Това не е О. Н., което е отговорно за неуспеха по проекта за обезоржението, но правителствата преди всичко и то най-главно на голъмите военни и морски държави, на първо място консервативното Британско правителство. Това също народитъ, отъ които зависи да се продължават ли военният тъжести и заплашванията съ война.“

Английският народъ повече, отколкото всички други носи отговорност за бъдещето развитие на въпроса за въоржението. Деньтъ наближава когато мажетъ и женитъ въ Англия ще се явятъ предъ урните. Отъ тъхната бюлетина ще зависи бъдещето не само, за тъхното отечество, но още за обезоржението и за О. Н.

„Газетъ Женералъ де л'Алеманъ“ пише:

„Времето мина когато оптимистът се надъваша още за една ефикасна акция на О. Н. по обезоржението. О. Н. може да преследва своите хуманитарни работи, за да премахне търговията съ опиумъ. Германия ще сътрудничи благосклонно, но по въпросите отъ голъмата политика, съдържътъ не-говото последно фиаско то, О. Н. загуби да играе роля.“

„Газетъ де ла Кроа“ пише, че германският делегати въ Женева не поставиха правилно въпросите. Не се касае за Германия, да постигне обезоржение на другите, но да получи разрешение, да развие своето въоржение, щомъ като не може, да се постигне обезоржение.

„Газетъ де Франкфуртъ“ пише: деветото събрание на О. Н. съзнателно избъгна отъ задължението по въпроса за обезоржението и че той неуспехъ се дължи на разногласието между Англия и Съединените Шати.

„Le Matin“ пише: По предложението на Адачи, съвѣта на О. Н. рѣши на 26. IX да отложи изучаванието на въ-

Добруджанските турци въ Цариградъ

Ромънска жестокост и надъ турцитъ

Цариградъ октомври 1928

Добруджанската емиграция въ Анадола и Цариградъ не е малка. Разбира се большинството е турска. Българите съмалко. Турската емиграция възлиза на около 40000 души отъ която около 10000 съмалко въ Стамбулъ. Всички съмалко избъгали поради непоносимия ромънски режимъ въ Добруджа надъ беззащитното добруджанско население. Большинството съмалко и прогонени. Владската администрация ги заставя да се изселватъ, като посъгатъ върху турските нрави — брутално влизатъ въ къщите на турчина посъгатъ на яшмацитъ на кадънитъ и тъхната честь. Сквернятъ домашните и ги грабятъ както грабятъ и българите. Пъждътъ ги да бъгатъ въ Анадола. Откупватъ имъ имотите и къщите на безценица, за толкова, колкото едва имъ стига да си извадятъ паспортъ. Всички съмалко вълнили лишения и мизерия. Правителството и тукъ както и въ България не може да насмогне да се яви навреме за да задоволи голъмите имъ нужди. Наставянето и тукъ върви мудно. Всички съжаляватъ защо съмалко напуснали. Настроението е много силно срещу царящата система на всъкъде на обезправяване.

Д. И. Илиевъ

Загубени добруджанчета

Съ парадокътъ, който върнаха презъ лътото гостите-руセンци отъ Силистра дошли съмалко и двесте деца на вдовицата Петрана Атанасова отъ Силистра. Едното се казва Петра Атанасова 14—15 годишна, а другото Димитър Атанасовъ 10—12 годишенъ.

Отъ децата няма никакво известие. Майката се много тревожи за тъхната съдба. Децата съмалко взети отъ нѣкъи си адвокатъ Димитровъ. Въ тъхъ е имало нѣкакви ценни документи.

Който знае нѣщо за въпросните деца и кѫде се намиратъ да съобщи на адресъ Иванъ Василевъ, Захарна фабрика — Русле.

проса за малцинствата за идущата сесия. Поставените въпроси е било във връзка създаването отъ Полша на училщата въ Горна Силезия.

оceanъ, да търсишъ Тайфуна, защото и той е единъ видъ течение, че да ги помирявашъ баращисашъ и да ги сливашъ. Гдето нѣмавлъзе въ работа. Ще го нишъ вътъра, дето се казва.

Мене ако питате, азъ по бихъ предпочелъ да си взема Голщромското течение, и да си го прекарамъ презъ Балкана. Че каквото е мекичко тъй топличко, да ни промѣни туха хавата, че да нѣма вече мразъ, студъ, зима, а да стане все на пролѣтъ и лѣто. Да видишъ ти тогава благатъ животъ, зелено на всъкъдле, невижданъ берекетъ, по четири реколти на годината; да нѣма грижи за пчелки, топливо, дебели дрехи и прочие изкуствени работи, да да видишъ ти, гдето казватъ, щастливъ животъ въ тѣни гащи. Кажи-речи, че хората нѣма му мислятъ толкова много за това и онова, че нѣмало, а доволни и предоволни ще тръгнатъ голи дори. Разбира се, че не съвсемъ голи, защото то ще

Благотворителност на Д-во Добруджа

Ромънска жестокост и надъ турцитъ

Малко момче сираче родомъ отъ с. Алмалий, Силистренско, около 15 години е избъгало отъ ромънците. Идва въ София. Адресира се за услуга къмъ просветното Благотворителното д-во „Добруджа“ въ София. Секретаря го изпъжда.

Иматъ думата дамитъ отъ същото д-во съмалко вълнили благотворителни сърца.

Нови цинцирски колонии

Добруджа, Октомври 1928 г.

На 8 и 9 т. м. на силистренското пристанище пристигнаха два шлела колонисти. Очаква се пристигането на нови, защото голъмите изземвания на храми отъ българите се вършатъ; правятъ се списъци на българските къщи изъ селата, където ще ги настаняватъ, нови описи на коли, които ще ги превозватъ.

Населението е подъ постоянния гнетъ на цинарските на-падения, тероръ и обири.

Въ с. Каджъкъ цинцирите обезчестила жената и дъщерята на Ив. Добруджановъ.

Отъ нападението на Цинцирите въ същото село, кѫдето клали овце, кокошки, гъски, пуйки, грабили храни, заносвали лозята, и пр. загубите възлизатъ на около 200,000 лв. Въ с. с. Гарванъ и Попина също. Залавяли селяни — маже и жени. Отвеждали ги въ училищата, кѫдето ги събличали голи и така ги биели, а женитъ и момичетата безчестили.

Специална делегация отиде въ Букурешъ да се оплече, ала правителството не обрънало внимание. Оплакали съмалко предъ прокурора въ Силистра и той не обрънал внимание. Цинцирите продължаватъ да върнатъ настърчавани отъ сенатора българоубиецъ Ташко Пучеря и неговото оръдие Ал. Чоти.

Цинцирите на всъка крачка казватъ на българите, хайде махайте се отъ тута. Вървете въ България, зерене тука ще видите.

Има цинцири дошли отъ Горна Джумая. Нѣкои съмалко служили и въ българската армия. И тъмалко нахални и брутални. Нашите българи имъ казватъ: вие поне както сте живѣли въ България, не бивайте като другите.

Не може. Паднало ни е сега ще го използваме, а пъкъ вие идете на нашите места въ

бъдещъ, да търсишъ Тайфуна, защото и той е единъ видъ течение, че да ги помирявашъ баращисашъ и да ги сливашъ.

Да, да, тъй да раждате всички да го сторимъ! А пъкъ туй Тайфуните, тъмалко китайска — японска работа. Нѣма какво да имъ ги бъркаме. Тъмалко англофренците се караятъ за тъхъ. Нека си ги взематъ и си ги курдисатъ въ Лондонъ и Парижъ. Пъкъ да дадатъ и на Бълградъ, Прага и Букурешъ, нали съмалко и хайръ да видятъ отъ тъхъ. Ако ще би все на циклони и тайфуни да станатъ, да се омѣтатъ отъ земята, та да не остане коренъ и помень отъ туй контове, скрове, боери, чоки и тѣмъ подобни редки човѣшки сортове, та да мирияса и съмалко та. Туй му и прилича — голъмъ хора съмалко работи се сливатъ, та ако ще би и въ дъното на Тихия океанъ да се курдисатъ. Нали виждате натамъ имъ е окото.

Тъй, тъй, не имъ бъркайте и недейте иска съмалко да се сливатъ. Ще обърките цѣлия

Адвокатъ въ Разградъ

Юрданъ К. Трифоновъ

премѣсти писалището си задъ голъмата джамия, до желѣзарския магазинъ на Пенчо Т. Бобчевъ

„Стефанъ Караджа“ питиепродавница

Ул. Царь Борисъ и Алабинска, съобщава на ДОБРУДЖАЦИ и ПОЗНАТИ, че пустна въ продажба

собствени вина и ракии
Предлага винаги ПРЕСНИ ЗАКУСКИ НА СКАРА

Отъ съдържателя Игнатъ Игнатовъ.

Колонисти отъ Ромъния

къмъ Добруджа

Ломъ 22. X. 1928 г.

Отъ тукъ минаватъ шлепове пълни съ ромънци отъ стара Ромъния, отпраявани за къмъ Добруджа. До сега съмалко 4 шлела съмалко отъ 150 семейства. Днес минали

шлепъ. Ние сме работници, хамали по пристанището. Разтоваряме карбитъ. Видяхме се, че всички наши оплаквания съмалко напразни. Ще търсимъ други начини да пазиме живота и имота си.

Делиоржанлиевъ

П. П. Що се отнася до писмото ви, че сестрата на Израиль П. Габе, Дора Габе, се е мажила да опровергае факта, че той бѣше въ услуга на ромунската власт и специално на полковн. Петреско, азъ твърдо изнесенитъ обстоятелства за неговото свидетелство предъ съдъ въ Добричъ противъ българите и че това бѣше презъ 1920 год. Пъкъ кога е умрълъ това не ме интересува.

Колкото пъкъ до голъмите заслуги на покойния П. Габе, ще ви изпратя всички провърени данни за неговата дейност въ Добричко, когато ги съберемъ и тогава ще видите дали ви заблуждавамъ.

Същия

Зи псевдонимитъ

Г-нъ Борисъ Петровъ ги много харесва и във. „Добруджа“ на дълго се занимава съ тъхъ. За това и си избрали напълно подходящъ псевдонимъ Брутъ, което по речника на Х. Генадиевъ значи: тъпакъ, дебелакъ, щуракъ, а по тоя на Ла Русъ значи още и скотъ. Тъй че той нѣма да се сърди, ако вие се спрете на което и да е име.

Само пъкъ инициала „П.“ във. „Добруджа“, на Ангелъ Стояновъ, понеже има влашки коренъ, и въсъчна окраска, то по говоримия речникъ значи Пунгашъ. Тукъ вече мѣсто за изборъ нѣма.

Г. Петковъ

ко, хемъ съмалко естествни, хемъ съмалко и сродни. Всички съмалко еднородни, гдето се казва, напълно прилични — нечисти — едното природно нечисто, другото, двулично — влашко пунгашко — събирано отъ много лица, третото плагиатско краено такова, а четвъртото, малчуганско, глупаво, гдето се казва, на детски сюргюнъ прилича. Кѫде ще ходишъ да го бъркашъ. Оставете тая работа за пожарникар. Той си го бърка, той ще си го сърба.

Май дълъжко ще му е името и мажничко ще го произнасяте — Чифуто християнско, влашко пунгашко, брадато-плагиатско, глупаво-сюргюнско течение. То стана по дълго и отъ велиденският пости, ама по-добре съмалко името свинките и го казвайте. Сюргюнлията течение, та всички да ви разбере и да му е лесно. Е, съмалко сюргюнлия течение ли ще искате да се сливатъ? То вече хептенъ на никоимъ да прилича.

Общото редовно събрание

Демаскирането на А. Стояновъ и А. Господиновъ

На 7 октомври се състоя го-
лъмо събрание на д-во „До-
бруджа“. Присъстваха за
пръвъ път съвършено нови
хора, млади и стари жени,
ученици, ученички, нови канди-
дати-студенти и пр. Личеше,
че не току тъй случайно не се
водятъ тия хора. Пролича, че
това не е добруджанско съ-
брание, а нещо друго.

Продължиха дебатите по
отчета на настоятелството. Го-
вори А. Господиновъ. Извънна,
че не бива да се отрича дѣй-
ността на настоятелството.
Което тръбвало, то било на-
правило. Ето каза той, и по-
сочи четиретъх брошури из-
дадени отъ д-вото за О. Н.,
това съдѣйността на ко-
митета.

Единъ гласъ — това е шар-
латания. Тия брошури не съ-
на д-во Добруджа, нито на ко-
митета, а на д-вото за О. Н.

Г-нъ Вичевъ, продължи г. Господиновъ ни говори, че
прѣзъ негово врѣме имало по-
голъма дѣйност, по-голъмъ
животъ. Тогава се чувствувало,
че съществува добруджанско
движение. Това е вѣрно, ала
тогава имаше фондове, пари.
Само азъ съмъ ходатайству-
валъ да се отпустнатъ 140,000
лв. И за това е имало дѣй-
ностъ.

— Това е провокация отъ
ваша страна, апострофира г-нъ
Вичевъ.

— И половината се изядоха
въ „Алказарь“ добавя предсе-
дателя А. Стояновъ.

— Мълчи поне ти, защото
всичките суми минаватъ прѣзъ
вашата Добруджанска Банка,
чийто членъ-делегатъ бѣше
ти. Изложи другаря си на топа
на устата и отговорности, да
си продава нѣщата, а ти си
направи своя кѫща.

— Азъ искахъ да кажа, че
една част се изядоха отъ де-
легатите...

Чуватъ се гласове: „А!..“
корегиратъ се.

— Да избереме анкета. Из-
браха се Тр. Трифоновъ, Р.
Ганчевъ и Ат. Янковъ.

И така продължава г. Госпо-
диновъ, групата, която прѣ-
ставлява Д-ръ Вичевъ иска
„Балканска Федерация“.

— Иска я и Янко Сакжовъ.

— Да, Янко Сакжовъ я иска
отъ името на една партия, а
Добруджа има хора съ разни
убеждения. Националистъ ис-
ка катъ обединение съ България.

— Но и ти го искашъ.

— Това не е вѣрно.

— Чети резолюцията на кон-
греса, която съмъ си писалъ.
Ти не знаешъ, какво бѣшишъ.
Или „Балканската Федерация“
искате само за тонковците?

Парламентъ на подтиснатите
народи, казва Господиновъ.
Разбирате ли на кждѣто водятъ
боловиците искания. Ние
не можеме да издаваме единъ
вестникъ...

— Защото ядете парите на
организацията.

— А Вичевъ, продължава
Господиновъ, издава два вест-
ника съ една тенденция. Раз-
бира това всичко нали, защо
и какъ става. Точка.

Събранието протестира, че
Господиновъ се отвлича отъ
темата, а поставя въпроси все-
на лична почва.

— Но съвршете, г. Госпо-
диновъ, прекъсве го предсе-
дателя.

Господиновъ нервиранъ отъ
говоря: да, издава два вестни-
ка и то съ боловиците пари
и спиза отъ трибуцата.

Единъ гласъ. Ха тъй де. Туй
ли ти е биль зора. Можеше да
го кажешъ още въ началото

безъ да ни отнемашъ толкова
много отъ скжпото време.

Взе думата

Ив. Георгиевъ, който въ събита
речь изтъкна единството въ
борбите на добруджанското
население съ тия, които лѣви-
цата въ организацията иска да
наложи. Съ цитати отъ добру-
джанска преса излизаша въ
Добруджа, той доказа, че на-
селението въ Добруджа съ-
семъ не мисли тъй както Ас.
Господиновци и С. ие, нито води
борбите си по пътищата, които
тѣ му сочатъ.

„Напротивъ — каза той —
отъ цитираното се вижда, че
тамъ не отдѣлятъ борбите на
добруджанци отъ тия на дру-
гите подтиснати народи, защо-
то тамъ ясно се схваща, че
най-голъмиятъ виновникъ за
днешното положение е импе-
риализъмъ, който потиска и гра-
би чужди народи. Като цитира
пасажи отъ поменатата преса,
въ които се прави вѣрна кон-
статация, какво О. Н. е такова
на победителите, че то е без-
силно да наложи на суверен-
ните държави, каквото и да е
свое решение, той продължи:
Ако всичко това се казва въ
Добруджа, питасе кѫде сме ние?

Не съдъл чуждите интереси,
които ни диктуватъ другата
политика, следвана отъ нашите
ржководства?

„Когато ние кажемъ всичко
това, което се назава въ До-
бруджа, настъни обвиняване
въ „опасенъ“ боловицъ, и
и едва ли не се смѣта, че за-
плашваме устоите на българ-
ската държава.

„Всичко това е резултатъ на
оная партизанска психология,
която се насаждда отъ 1925 го-
дина насамъ.“

Въ заключение Ив. Георгиевъ
отправи апелъ, да се
заработи по-интензивно за из-
кореняване на тая партизанска
психология, да се просвѣщава
младежката въ духъ на бор-
бата за свобода и се научи на
самопожертвуващ за дѣлото,
като завѣрши съ думитъ на
знаменития унгарски поетъ Пе-
тъфи: „Любовъ и свобода азъ
искамъ на земята, — за любо-
вта ще дамъ живота си,
а за свободата ще дамъ и лю-
бовта“.

Взема думата Д. Ганевъ,
които отхвърли твърдението
на нѣкои, какво задачите на
организацията биле само да
задоволяватъ непосредствените
нужди, на бѣжанците.

— Но и ти го искашъ.

— Това не е вѣрно.

— Чети резолюцията на кон-
греса, която съмъ си писалъ.
Ти не знаешъ, какво бѣшишъ.
Или „Балканската Федерация“
искате само за тонковците?

Парламентъ на подтиснатите
народи, казва Господиновъ.
Разбирате ли на кждѣто водятъ
боловиците искания. Ние
не можеме да издаваме единъ
вестникъ...

— Защото ядете парите на
организацията.

— А Вичевъ, продължава
Господиновъ, издава два вест-
ники съ една тенденция. Раз-
бира това всичко нали, защо
и какъ става. Точка.

Събранието протестира, че
Господиновъ се отвлича отъ
темата, а поставя въпроси все-
на лична почва.

— Но съвршете, г. Госпо-
диновъ, прекъсве го предсе-
дателя.

Господиновъ нервиранъ отъ
говоря: да, издава два вестни-
ка и то съ боловиците пари
и спиза отъ трибуцата.

Единъ гласъ. Ха тъй де. Туй
ли ти е биль зора. Можеше да
го кажешъ още въ началото

Свещенна глупостъ! Добруд-
жа биде хвърлена въ лапите
на румънската олигархия не че-
същите тѣзи империалисти не
знаеха кѫде е Добруджа и
какво население има тя, както
иска да ни увери и Господиновъ,
ами защото така дикту-
ваха тѣхните политически ин-
тереси. Нима г. Буровъ не
знае кѫде и каква е Добруджа,
та публично се дезинте-
ризира отъ нейната сѫдба? Ако
едни или други заради полити-
ческите си сметки могатъ да
увековечаватъ робството надъ
нашата родина или да се де-
зинтересиратъ отъ нея, то до-
бруджанското население и еми-
грация за нищо на света нѣма
да се откажатъ, да се борятъ
за нейната свобода и да тър-
сятъ пътища за отиването
къмъ нея.

А пътищата, които ние съ-
чимъ и които вие таксувате ни
повече, ни по-малко като бол-
шевишки, съ такива продукту-
вани отъ самия животъ!]
Най-напредъ добруджанския
въпросъ е преди всичко въ-
просъ на добруджанци безъ
разлика на вѣра и народностъ.
И само когато той се поеме
отъ тѣхните ржце (той вече е
поетъ) само тогава може да му
се даде правилно разрешение.
И добруджанския въпросъ може
да се реши безъ остатъкъ само
въ рамките на една балканска
федерация. Ас. Господиновъ
идва въ ужасъ само при изго-
варянето на този терминъ. То
било лозунгъ на политическа
партия, но не можело да биде
такъвъ на една национална
организация.

Д то не е само лозунгъ, а
реаленъ предуслуга отъ печал-
ната история на балканските
народи, то е настѫщна необходи-
мостъ днесъ и едничка база
утре, върху която могатъ да
дobjиятъ национална свобода
поробените и да се изгради
бѫдещето благоустройственство;
само чрезъ едно такова спор-
азумение балканските народи
ще пресъктатъ вмѣшателствата
на разните империалисти, ще
престанатъ да бѫдатъ тѣхни
орждия и пушечно мясо, ща
каквото пакъ ги приготвля-
ватъ, и ще добиятъ пълна еко-
номическа и политическа неза-
висимостъ.

Въ борбата си за свобода
добрudжанци не съдъл самички.
Въ Ромъния пъшкатъ близо 7
милиона инородни „малцин-
ства“. Въ единната борба на
тѣзи малцинства и въ подкреп-
ата, която ще намерятъ въ
лицето на самия ромънски
народъ, пъшкащъ подъ боту-
ша на сѫщата олигархия, е за-
лога за успѣха на тази борба.

Наредъ съ добруджанския
въпросъ съществуватъ и беса-
рабски и трансилвански. Нито
Русия, нито Унгария съ се от-
казали отъ своите области.
Разрешението на тѣзи три въ-
проса е въ тѣсна връзка. Ние
тѣлъвъ като организация да
погърбимъ и установимъ тази
връзка.

Ето това съ тѣ не новитѣ,
а едничко правилните пътища
по които тѣлъвъ да тръгне
настѫпните събития. Ив. Георгиевъ
и другарите сътвърдиха
същите пътища, които съ-
вѣтстватъ на настѫпните събития.
Същите пътища съвѣтстватъ на
настѫпните събития. Ив. Георгиевъ
и другарите сътвърдиха
същите пътища, които съ-
вѣтстватъ на настѫпните събития.

Думитъ на Ганевъ беха из-
пратени съ живи удобрения.

Печатница „Гладстонъ“

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ ЗА НАСТАНЯВАНЕ БѢЖАНЦИТЕ

ОБЯВЛЕНИЕ № 15

Главната дирекция за настаниване бѣжанцитѣ обявява
че на 3 ноември, т. г. до 10 часа преди пладне въ софий-
ското и бургаското окръжни данъчни управление ще се про-
изведе търгъ съ тайна конкуренция за отдаване на предpri-
емачъ масово построяване въ отдѣлни селища бѣжански кѫ-
щи отъ тухли по форфетерна (кутична) цена една кѫщ
както следва: Въ с. Папаресъ (анхиалско) 250 кѫщи съ при-
близителна стойност 12,500,000 лв.; въ с. Домусть-Орманъ
(айтоско) 100 кѫщи — 5,000,000 лв.; въ с. Уръмъ-Ени-Къо
(айтоско) 29 кѫщи — 2,000,000 лв.; въ гр. Ахтополъ 100 кѫщи
— 5,000,000 лв.; въ гр. Месемврия 182 кѫщи — 9,100,000 лв.;
Василико 120 кѫщи — 6,000,000 лв.

Всички кѫщи въ едно селище (градъ или село) състав-
ляватъ предметъ на едно предприятие. Конкурента попълва
и подава специално предложение, което получава отъ глав-
ната дирекция за настаниване бѣжанцитѣ и бургаското ок-
ръжно инженерство. Въ него (предложението) конкурентъ
трѣба непременно да предложи цени за всички 5 типа
кѫщи, а именно пълна редова, централа, редова, минимална
и за тютюнобарско стопанство. Понеже за строежа нѣ
бѣжанските кѫщи може да се употреби дървенъ материалъ
мѣстно производство или дървенъ материалъ доставенъ отъ
чужбина, то всѣко предложение трѣба да съдѣржа за всѣ
типъ кѫща два вида цени: а) Цени съ дървенъ материалъ
мѣстно производство и б) Цени съ дървенъ материалъ до-
ставенъ отъ чужбина. Доставения отъ чужбина дървенъ ма-
териалъ нуженъ за строежа на търгъ съ пълна редова за всѣ
видове кѫщи.

Търгътъ книжа могатъ да се видятъ всѣки присъ-
твени дни отъ 3 до 5 часа следъ обѣдъ въ канцеларията
на главната дирекция за настаниване бѣжанцитѣ въ София
бул. „Дундуловъ“ № 21 въ зданието на д-вото „Български
Фениксъ“ V-тия етажъ въ стая № 8 и въ бургаското окръжно
инженерство.

София, 20 октомври 1928 год. Отъ главната дирекция.

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ ЗА НАСТАНЯВАНЕ БѢЖАНЦИТЕ

ОБЯВЛЕНИЕ № 15,551